

ვახტანგ კოტეტიშვილი წერილები

შემდგენელი, კომენტარების ავტორი: **ნონა კუპრეიშვილი**
რედაქტორები: **ამირან არაბული, ნანა კოტეტიშვილი**
გამომცემლობა: „არტანუჯი“, 2017

ნიგნი, რომელიც უნიკალური მოღვაწის გარდაცვალებიდან 80 წლის თავზე გამოიცა, გვაცნობს მას, როგორც ლიტერატურის კრიტიკოსს, ახალი ესთეტიკის შემქმნელს და ამასთან ერთად, როგორც საზოგადო მოღვაწეს, რომელსაც შესაძლებლად მიაჩნდა ეროვნული და სოციალური საკითხების ჰარმონიზებულად გადაწყვეტა. კრებული ვახტანგ კოტეტიშვილის წერილების პირველ პუბლიკაციებსა და რეპუბლიკაციებს წარმოადგენს, რომელიც 1910-20-იანი წლების პრესამ და ვახტანგ კოტეტიშვილის პირადმა არქივმა შემოგვინახა. წერილები როგორც კონკრეტული პიროვნების, ასევე იმ რთული და წინააღმდეგობრივი ეპოქის უტყუარი სურათია.

გალაკტიონი – 125. საიუბილეო კრებული

რედაქტორები: **თეიმურაზ დოიაშვილი, ირმა რატიანი**
ავტორთა კოლექტივი
გამომცემლობა: „თსუ გამომცემლობა“, 2016

1959 წლის 17 მარტს გალაკტიონის სიკვდილით დასრულდება მე-20 საუკუნის ქართული პოეზიის ისტორიის მნიშვნელოვანი ეტაპი, აღნიშნული საბჭოთა დიქტატურისა და ჭეშმარიტი პოეზიის საბედისწერო შეჯახებით. გალაკტიონის თვითმკვლელობამ გაყო არა მარტო ეპოქა, არამედ ქართული მწერლობის ისტორია: მის შემოქმედებასთან მიმართებაში, თანხმობასა თუ წინააღმდეგობაში, ჩამოყალიბდება მთელი შემდგომი პერიოდის ქართული პოეზია და ლიტერატურული გემოვნება. შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის გალაკტიონის სამეცნიერო კვლევით ცენტრში მომზადებული კრებული პოეტის ცხოვრებისა და შემოქმედების მკვლევართა სხვადასხვა თაობას აერთიანებს და მეცნიერულ შეხედულებათა

ფართო სპექტრს წარმოგვიდგენს. ნიგნში ასახული კონცეფციები და დასკვნები ახალ ჰორიზონტებს გადაშლის გალაკტიონოლოგიის ისტორიაში.

ხათუნა ხაბულიანი

პუბლიკაციები

გამომცემლობა: „ხათუნა ხაბულიანის ნიგნები“, 2016

თანამედროვე ვიზუალური ხელოვნება რთული და წინააღმდეგობრივი სფეროა, რომელიც მოდერნისტული საზოგადოებების განვითარების პროცესის ნაწილია. ამ სირთულეებსა და წინააღმდეგობებს სპეციფიური ელემენტები ემატე-

ბათ პოსტ საბჭოთა ქვეყნების ხელოვნების უახლეს ვერსიებში. ხათუნა ხაბულიანის სხვადასხვა პუბლიკაციაში ეს სფერო მთავარი თემაა, სადაც ვიზუალური ხელოვნების ინტერპრეტაცია ეპოქის ხასიათისა და მიმდინარე პროცესების გააზრებას უკავშირდება. აქ ხელოვნება საინტერესოა იმ თვალსაზრისით, თუ როგორ ავლენს თავს ის იმ დროში, რომელშიც ვცხოვრობთ.

ფრიდრიჰ ნიცშე

ტრაგედიის დაბადება მუსიკის სულიდან

მთარგმნელი: **გიორგი მესხი**

გამომცემლობა: „ჩვენი მწერლობა“, 2017

ამ წიგნით იწყებს ნიცშეს საკუთარი ენის შექმნის მცდელობას, რომელიც საგრძნობლად განსხვავდება მაშინდელი გერმანული „სალიტერატურო“ თუ „აკადემიური“ ენისგან. ამიტომაც „ტრაგედიის დაბადების“ სტილი გერმანელი ფილოსოფოსებისთვის დამახასიათებელი წერის მანერიდან საკუთრივ ნიცშეს მხატვრულ-პოეტური სტილისკენ იხრება. დიდი ხნის დაგვიანებით, მაგრამ მაინც, ქართულ ენაზე ითარგმნა ფრიდრიჰ ნიცშეს ეს საეტაპო მნიშვნელობის ნაწარმოები „ტრაგედიის დაბადება მუსიკის სულიდან“; ნაშრომი ხელოვნებაში აპოლონურის და დიონისურის შესახებ, რომელმაც ხელოვნების, მწერლების და ფილოსოფოსების შემდგომ თაობებზე უდიდესი გავლენა მოახდინა.

Eine kurze Einführung in die georgische Literatur

by **Maka Elbakidse, Gaga Lomidse, Irma Ratiani, Miranda Tkeschelaschwili,**

Marine Turashwili

მოკლე შესავალი ქართულ ლიტერატურაში

მაკა ელბაქიძე, გაგა ლომიძე, ირმა რატიანი, მირანდა ტყეშელაშვილი, მარინე ტურაშვილი

მთარგმნელები: **მანანა პაიჭაძე, მაია ლისოვსკი**

გამომცემლობა: “Pop Verlag”, 2016

წიგნი ქართული ლიტერატურის მსოფლიო ლიტერატურულ რუკაზე მონიშვნის მცდელობაა. მისი მიზანია, ქართული მწერლობითა და კულტურით დაინტერესებულ გერმანულენოვან მკითხველს საშუალება მისცეს, გაეცნოს ქართული ლიტერატურის განვითარების ცალკეულ ეტაპებს არა როგორც იზოლირებულ ლიტერატურულ სივრცეს, არამედ როგორც მსოფლიო კულტურის ნაწილს. წიგნი მოიცავს პერიოდს ქართული ანბანის შექმნიდან თანამედროვე, პოსტმოდერნისტულ ლიტერატურამდე. ნაშრომი მომზადდა შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტში, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ქართულის, როგორც უცხო ენის, სწავლების პროგრამა „ირბახის“ ფარგლებში, გერმანულ ენაზე ითარგმნა და გერმანიაში გამოცა.

**Literature, Electricity and Politics 1740–1840: ‘Electrick Communication Every Where’
by Mary Fairclough**

მერი ფეარკლაუ

ლიტერატურა, ელექტროობა და პოლიტიკა 1740-1840:

„ელექტრონული კომუნიკაცია ყველგან“

გამომცემელი: “Palgrave Macmillan”, 2017

ნიგნი იკვლევს ელექტროობასთან დაკავშირებული მეცნიერების თავისებურებებს ხანგრძლივი მე-18 საუკუნის მანძილზე და იმ პერიოდის ლიტერატურულ და პოლიტიკურ ტექსტებში. ელექტროობა განმანათლებლობის პროგრესის სიმბოლოდ მიიჩნეოდა, მაგრამ მისი მოქმედების და პრაქტიკული გამოყენების პრინციპები ბუნდოვანი რჩებოდა. ელექტროობის ბუნების შესახებ კამათი დაუკავშირდა დებატებს ისეთ საკითხებზე, როგორცაა სხეულსა და სულს შორის მიმართება, სექსუალური ლტოლვის ბუნება და ა.შ. ნიგნი გამოკვლევულია ელექტროობის ტექსტუალური მანიფესტაციები 1740-დან 1840 წლამდე, სადაც კომენტატორები მას განიხილავენ, როგორც მატერიალურ ძალას და წმინდად მეტაფორული მნიშვნელობის მქონე ცნებას. ამ მიზნით გამოკვლეულია ისეთი მწერლების ნაწარმოებები, როგორებიცაა მერი რობინსონი, ედმუნდ ბურკი, ერაზმუს დარვინი, მერი შელი თუ რიჩარდ კარლაილი.

Fiction and Narrative

by Derek Matravers

დერეკ მატრავერსი

გამონაგონი და ნარატივი

გამომცემლობა: “Oxford University Press”, 2017

გასული ოცი წლის მანძილზე, ფილოსოფიაში ვირტუალურად თითქოს თანხმდებოდნენ იმაზე, რომ გამონაგონსა და წარმოსახვას შორის გარკვეული კავშირი არსებობს. განსაკუთრებით საგულისხმოა, რომ გამონაგონს წარმოსახვისთვის დამახასიათებელი ცნებებით განსაზღვრავდნენ. დერეკ მატრავერსის აზრით, ამგვარი მიდგომა მცდარია. გავრცელებული განმარტებების თანახმად, „წარმოსახვა“ გამონაგონს კი არ უკავშირდება, არამედ უფრო მეტად – რეპრეზენტაციებთან აქვს საერთო. მატრავერსისეული მიდგომით, რომელიც ძირითადად ფსიქოლოგიურ ნაშრომებს ეფუძნება, გამონაგონსა და არაგამონაგონს შორის სხვაობას ამკრთალებს და წარმოსახვას საერთოდ გამორიცხავს.

**Idolizing Authorship: Literary Celebrity and the Construction of Identity,
1800 to the Present**

Edited by **Gaston Franssen, Rick Honings**

**ავტორობის გაკერპება: ლიტერატურის ვარსკვლავი და იდენტობის აგება,
1800 წლიდან დღემდე**

რედაქტორები: **გასტონ ფრანსენი, რიკ ჰონინგსი**

გამომცემლობა: “Amsterdam University Press”, 2017

დღევანდელი ჩვენი ვარსკვლავური კულტურა კინოვარსკვლავებსა და პოპ მუსიკოსებს უტრიალებს, მაგრამ კაცობრიობის ისტორიას ბევრი ვარსკვლავი ავტორი ახსოვს. ამ კრებულში გაერთიანებულია ნაშრომები, სადაც ავტორები ცდილობენ გაარკვიონ, თუ რუსოს, პრუსტის, გოეთეს, პაუნდის და მურაკამის მსგავსი მწერლები როგორ გახდნენ ვარსკვლავები; როგორ აგებდნენ ისინი საკუთარ იმიჯს თვითონ, თავიანთი მკითხველების ხელშეწყობით; როგორ განსხვავდებოდა ეს პროცესი სხვადასხვა ქვეყანაში თუ ეპოქაში.

The Pen and the Brush: How Passion for Art Shaped Nineteenth-Century French Novels
by Anka Muhlstein

ანკა მიულშტაინი

კალამი და ფუნჯი: როგორ შექმნა ხელოვნებისკენ სწრაფვამ მეცხრამეტე საუკუნის ფრანგული რომანი

გამომცემლობა: "Other Press", 2017

გონებამახვილობით და სიღრმისეული ანალიზით ცნობილი წიგნების „ბალზაკის ომლეტი“ და „მუსიე პრუსტის ბიბლიოთეკა“ შემდეგ, ანკა მიულშტაინი მკითხველს თავაზობს ნაშრომს „კალამი და ფუნჯი“, სადაც ფრანგულ რომანებს მიმოიხილავს – ბალზაკის, ზოლას, პრუსტის, ჰიუსმანსის და მოპასანის ნაწარმოებებს და სახვითი ხელოვნებისადმი მათ გატაცებაზე ამახვილებს ყურადღებას. ავტორი ამა თუ იმ მწერლის თანამედროვე მხატვრების გადამწყვეტ როლზე მიუთითებს, რომლის წყალობითაც შეიქმნა ესა თუ ის ნაწარმოები – ტექნიკური თუ ესთეტიკური თვალსაზრისით. მიულშტაინის ნაშრომში ცოცხლდება მე-19 საუკუნის პორტრეტი, სადაც შემოქმედი ადამიანების ვინრო ჯგუფში სეზანი და ზოლა მეგობრობდნენ, ხოლო ბალზაკი დელაკრუას პიროვნების გავლენას განიცდიდა. ამ მოგზაურობისას, მკითხველი ხვდება, თუ რამდენად ძლიერია დიდი მხატვრობა და როგორ შეუძლია მას შემოქმედებითი ცეცხლის გაღვივება.

Theory/Theatre

by Mark Fortier

მარკ ფორტიერი

თეორია/თეატრი

გამომცემლობა: "Routledge", 2016

„თეორია/თეატრი“ ლიტერატურის თეორიის ბრწყინვალე შესავალია, ვინაიდან ის თეატრსა და საშემსრულებლო ხელოვნების ანალიზს ეხება. მასში ცხადადაა წარმოჩენილი თანამედროვე თეორიული მიდგომები, სემიოტიკითა თუ პოსტსტრუქტურალიზმით დაწყებული, კულტურის მატერიალიზმის, პოსტკოლონიური თუ ფემინისტური თეორიების ჩათვლით.

წინამდებარე წიგნი მარკ ფორტიერის კლასიკადტყვეული ნაშრომის მესამე გამოცემაა, სადაც ავტორმა განავრცო თავისი შეხედულებები და დაამატა შემდეგი

თავები: ქვირ-თეორია, პოსტმარქსისტული თეორია, ტექნოლოგია და ვირტუალობა, პოსტკოლონიალიზმი და რასა. ამავე დროს, მკითხველი გაეცნობა სრულიად ახალ ნაშრომს კოგნიტიური მეცნიერების შესახებ, რომელიც მალევე იქცა თეატრის და საშემსრულებლო ხელოვნების თეორიის ფუნდამენტურ ელემენტად. მარკ ფორტიერის წიგნი თეატრის თეორიით დაინტერესებულთათვის აუცილებლად ნასაკითხ წიგნად შეიძლება მივიჩნიოთ.